

Checklista

För att samverka med kommunen inom anhörigstöd

Inledning

Syftet med denna checklista är att presentera tips på hur samverkan kan planeras mellan Svenska Röda Korset och kommunen. Det finns efterfråga och behov av att samverka mellan Svenska Röda Korset och kommuner. Genom en samverkan kan nya vinster och ett mervärde skapas. 1+1 är inte alltid 2 utan kan bli 3.

Inom Svenska Röda Korset finns det en styrka att se och lyfta behov innan det kommer till offentliga aktörers kännedom och att kunna ställa om snabbt utifrån rådande samhällsutmaningar som exempel bränder, pandemier och samhällskriser. För att möta framtida välfärdsbehov behövs det mer samverka för ingen kommer att klara de framtida utmaningarna själva.

När Svenska Röda Korset samverkar utgår vi från våra grundprinciper

Grundprincipen självständighet understryker att Svenska Röda Korset är en oberoende humanitär aktör. Det innebär att vi själva fattar våra beslut samt bestämmer över handlingar och uttalanden. Självständighet innebär dock inte isolering. Vi kan samarbeta och samråda med andra aktörer, som kommun och anhörigorganisationer, men alltid under förutsättning att dessa respekterar att vi arbetar i enlighet med våra grundprinciper.

Materialet i bilagorna bygger på de presentationer och diskussioner som skedde under en workshop den 21 april 2021. I bilagorna presenteras fem exempel på samverkan i Helsingborg, Örebro, Lund, Danderyd och Landskrona. Mycket av materialet som presenteras finns att söka i kunskapsbanken <https://rednet.rodakorset.se/>.

Innehåll

Inledning.....	1
Checklista - Samverkansavtal	2
Bilaga 1 – Samverkans presentationer	5
Bilaga 2 – Samverkansmall	10

Checklista - Samverkansavtal

För att samverka kan kretsar skriva ett samverkansavtal med kommunen och detta är ett bra sätt att komma överens mellan parterna krets och kommun.

Ett samverkansavtal tar upp de förhållningsregler parterna har mellan sig. Röda Korsets verksamheter grundar sig på sju grundprinciper: humanitet, opartiskhet, neutralitet, självständighet, frivillighet, enhet och universalitet som inte kan förbises i något avtal. Det är även viktigt som det skrevs i inledningen att samverkan alltid vägs mot principen om självständighet och oberoende. Kretsarna styr själva sin verksamhet och har sina förutsättningar att ta hänsyn till. Därför är det viktigt att parterna börjar i en samverkan med att skapa tillit och förståelse för varandras förutsättningar. Fundera även på vad innebär en samverkan för parterna och kan samverkan skapa några hinder i övriga verksamheter inom organisationerna. Vill krets och kommun samverka med fler parter och hur skulle det påverka?

Här nedan finns det ett axplock på vad parterna kan tänka på före och under tiden som ett samverkansavtal tas fram. Tänk på att kontexten på var parterna befinner sig kan påverka hur ett avtal utformas. I bilagan 1 finns presentationer på hur arbetet med samverkan har sett ut i några kommuner, i bilaga 2 finns en mall för kretsar för att samverka med kommun, regioner och andra aktörer. För senaste versionen gå in på <https://kunskapsbanken.rodakorset.se/> och sök på *samverkan med kommun*.

Skapa kontakt

Kretsen kan kontakta kommunen genom att ta kontakt med anhörigkonsulent eller liknade eller kommunens växel.

Kommunen kan även kontakta kretsen om kontaktvägen inte redan finns. Information om kontaktvägar finns på www.rodakorset.se under *på din ort*. Det går även bra att kontakta infoservice, kontaktuppgifter finns i slutet av denna skrift.

Beslut inom respektive organisation

När kontakt skapats och funderingar finns att starta en samverkan så är det kretsstyrelsen på orten som är ytterst ansvarig för och beslutar om de verksamheter man bedriver. Det är också kretsstyrelsen som fattar beslut om samverkan. Det finns stödmaterial och rutiner för anhörigstödsverksamheten att tillgå. Liknande kan det behövas ett godkännande inom kommunen att en samverkan ska upprättas med kretsen.

Kartläggning av behov

En behovsundersökning är en viktig pusselbit för att fånga upp hur behovet av anhörigstöd ser ut lokalt. Hur en behovsundersökning kan se ut finns på <https://kunskapsbanken.rodakorset.se> sök på *behovsundersökning*.

- ✓ Vilka behov i kommunen finns det för anhörigstöd?
- ✓ Var kan kretsen bidra med utifrån kartläggningen?
- ✓ Vad kan kommunen bidra med utifrån kartläggningen?

Uppdragsbeskrivning

Hur ska uppdraget se ut för kretsen och vad åtar de sig genom avtalet. Här kan exempelvis tas upp:

- ✓ Vem/vilka utför uppdraget?
- ✓ I vilken omfattning ska uppdraget utföras?
- ✓ Hur ska uppdraget utföras?
- ✓ Vad ska inte ingå i uppdraget?
- ✓ Hur ser uppdragsbeskrivningen ut för volontärer inom verksamheten anhörigstöd? Behöver vi något utöver detta? Se uppdragsbeskrivningen på <https://kunskapsbanken.rodakorset.se> sök på *uppdragsbeskrivning anhörigstöd*.

Gränsdragningar

Kretsen kan aldrig ta över ansvaret för att anhörigstöd bedrivs i kommunen. Att se till att det finns anhörigstöd ligger hos kommunen enligt med Socialtjänstlagen (5 kap. 10§) skyldighet att erbjuda stöd till personer som ger vård eller stöd till närstående som är långvarigt sjuk, äldre eller som har en

funktionsnedsättning. Därför är det viktigt att båda parterna sätter en gräns på var respektive part kan göra. Andra gränsdragningar som kan vara bra att ha med är:

- ✓ Ekonomi, vem bekostar vad? Fika, material mm.
- ✓ Resurser, vilken lokal finns tillgänglig, var ska administrativa uppgifterna ligga? Ibland kan kommunen ha vissa åtaganden, till exempel tillhandahålla öppettider för lokaler, öppning/stängning av lokaler eller andra utrymmen.
- ✓ Omfattning, hur många grupper, med mera?
- ✓ Avtalstid, hur länge ska avtalet gälla innan de kan omförhandlas och utvärderas?
Var överens om hur länge avtalet gäller och hur en uppsägning ska gå till.
Exempel: Avtalet gäller från och med 2021-xx-xx och ett år framåt med en årlig uppföljning och revidering. Endera parten har möjlighet att skriftligt säga upp avtalet med xxx månaders varsel.

Målet och målgrupp för anhörigstödet

Det kan vara bra att fundera på vad vill parterna uppnå med samverkan och följer de sitt organisationsmål. När det gäller målgrupper behöver inte samtalsgrupper bestå av anhöriga med samma bakgrund om det är svårt att få till en grupp enligt erfarenheter från andra anhöriggrupper.

- ✓ Vilket är målet för samverkan?
- ✓ Vilka är målgruppen, är det en eller flera olika grupper?
- ✓ Vilka åldersgrupper?
- ✓ Vilka diagnoser på den närstående ska parterna samarbeta om?

Krav och utbildning för volontärer

Om nya volontärer behöver rekryteras behöver parterna vara överens om vilka volontärer som det finns behov av. Mer om rekrytering finns på <https://kunskapsbanken.rodakorset.se/> sök på *rekrytering av frivilliga*. Några punkter att tänka på kan vara:

- ✓ Var och hur rekryterar vi volontärer?
- ✓ Vilken typ av person behövs för uppdraget? personlighet, erfarenheter, övrig bakgrund?
- ✓ Krävs ytterligare utbildningar för uppdraget förutom de som Röda Korset har?
- ✓ Vilken utbildning skulle volontärerna behöva om någon i samtalsgruppen skulle avlida?
- ✓ Vem ska stå för eventuella kostnader med fler utbildningar än Röda Korsets och vilken tid kan den vara på?
- ✓ Hur ofta och när behöver volontären genomföra sitt uppdrag?
- ✓ Vem är ansvarig att utbildningarna erbjuds till volontären både de inom Röda Korset och de som eventuellt ska ske utöver?

Det är även viktigt att ta hand om de volontärerna och planera gärna in reflektion och återhämtning innan arbetet sätts igång. Mer om Frivilligvård finns på <https://kunskapsbanken.rodakorset.se/> sök på *frivilligvård*. Några punkter kan vara:

- ✓ Vilket stöd finns för volontärerna?Handledning, känslomässig avlastning?
- ✓ Vilket stöd kan erbjudas till volontärer om en i samtalsgruppen avlider?
- ✓ Hur visar vi uppskattning för arbetet med mera?

Genomföra aktiviteterna

Innan parterna sätter igång med samtalsgrupper eller annan form av aktiviteter för anhöriga är det bra att fundera på följande:

- ✓ Vem ansvarar för att få anhöriga till aktiviteten?
- ✓ Hur marknadsför vi anhörigstödet?
- ✓ Vilken roll ska volontären ha? Anhörigstödjare eller samtalsledare eller någonstans i mellan?
exempel: ska volontären själv driva samtalsgrupper, tillsammans med någon i kommunen, vara praktiskt stöd under samtalen eller ta över gruppen efter att kommunens cirkelkurs är slut?
- ✓ Om volontärerna ska vara med i samtalsgruppen vilka delar ska hen ta?
- ✓ Vilka delar ska kommunanställda ta i samtalsgruppen?

- ✓ När hålls samtalsgrupperna, tid, dag, var?

Struktur för samverkan

En god samverkan är avgörande i arbetet för att nå den målgrupp och genomföra de mål som parterna har. Detta sker främst genom att parterna tar ett gemensamt ansvar, engagemang och bidrag till den gemensamma verksamheten. Det är viktigt att parterna har kunskap om varandras kompetenser och hur de kan bidra till anhörigas välmående. För att samverkan ska fungera tillfredsställande kan parterna bestämma:

- ✓ Hur ofta behöver parterna gemensamma möten för reflektion, informationsutbyte, planering av kommande evenemang och utvärdering eller annat som behöver diskuteras?
- ✓ Vilka finns med i de gemensamma mötena från kommunen och kretsen som tjänstepersoner, samordnare, volontärer med flera?

Om det uppstår problem

Ibland kan det uppstå konflikter och problem även om parterna har skrivit ett avtal. Var gärna överens om hur parterna ska handskas med detta. I Rödakorskretsen är det styrelsen som har arbets- och delegationsansvar och det ska vara tydligt vem/vilka funktioner som volontärerna kan vända sig till när problem uppstår.

- ✓ Vem ska personen som upplever konflikten och/eller problemet vända sig till?
- ✓ Hur tar parterna frågan vidare?
- ✓ Om volontären lämnar förhinder, vad är planen då?

Uppföljning

Efter ett tag när arbetet har varit i gång kan det vara bra att göra en uppföljning om hur det fungerar och stämma av att verksamheten är på rätt kurs. Det parterna kan fundera på är:

- ✓ Behöver vi ändra något?
- ✓ Ska vi fortsätta?
- ✓ Riktar vi oss till rätt målgrupp?
- ✓ Följer vi de mål som de olika parterna har?
- ✓ Har vi rätt volontärer?
- ✓ Behövs det mer utbildning mm?

Omförhandling och avtalsvillkor

Det är bra om parterna är överens om det ska gå att ändra villkoren om något händer när som helst under avtalstiden. Det kan bland annat hända att:

- ✓ Villkoren förändras
- ✓ En oförutsedd händelse inträffar, som ändrar förutsättningarna för verksamheten.

Bilaga 1 – Samverkans presentationer

Varför samverkar vi, hur kan samverkan se ut? Vilka lärdomar har vi av samverkan? Detta var några av frågorna som togs upp under workshopen. I detta avsnitt kommer fem beskrivningar på samverkan presenteras och de befinner sig i olika faser i samverkan. Från den första kontakten till att ha samverkat i flera år. De fem beskrivningarna utgår från tre frågor: vad gjorde vi, hur gjorde vi och vilka lärdomar fick vi?

Helsingborg

Vad gjorde vi?

När omfattningen av pandemin stod klart för oss, Helsingborgs rödakorskrets, gick vi igång med flera olika insatser för att stötta riskgrupperna. Det handlade om inköp, stöd till sjukhuset och att vara medmänniskor. Kretsen hade också en plan på att öppna en lokal stödtelefon, men valde i stället att förmedla intresserade volontärer till Röda Korsets nationella stödtelefon. Stödtelefonen tog emot många samtal dagligen och då från främst äldre personer.

För ett år sedan startade vi en kör. Det var mest på skoj, men snabbt kom tanken på att kunde sjunga utanför olika äldreboenden. Under hösten hittade flera äldre till kören och kören övade utomhus en gång per vecka. Tyvärr blev de inbokade konserterna inställda för att smittläget förvärrades i slutet av året.

I vinter har Helsingborgs rödakorskrets tillsammans med Helsingborgs stad haft dialog kring anhöriggrupper. Initialt gällde det stödgrupper för personer som är 65+, då det låg inom ramen för ett projekt som Helsingborgs rödakorskrets drev. Efter projektets slut, vill Helsingborgs rödakorskrets öppna upp kring andra målgrupper, men också kring olika samverkanspartner.

Till anhörigstödsverksamheten har en volontär rekryterats och personen har erfarenhet sedan tidigare av målgruppen samt hur verksamheten kan arbeta med olika former av anhörigstöd.

Hur gjorde vi?

Den första kontakten var att kommunen tog kontakt med nationella verksamhetsutvecklaren för anhörigstöd inom Svenska Röda Korset. Verksamhetsutvecklaren tog i sin tur kontakt med Helsingborgs rödakorskretsen, om kretsen var intresserad av att erbjuda stöd till anhöriga genom att ha anhöriggrupper.

En lokal verksamhetsutvecklare hos kretsen tog kontakt med kommunen för att samtala kring behovet och hur samarbetet kunde se ut. Personen tog även kontakt med andra kretsar som har bedrivit anhörigstöd i många år, för att ta del av deras erfarenheter.

Ett förslag till samverkansavtal togs fram, där beskrevs vad kommunen och kretsen ansvarar för och vilka kostnader som parterna ska stå för. En utvald volontär inom kretsen deltog i de nationella nätverksmöten som Svenska Röda Korset erbjuder för att bilda sig en bättre uppfattning om vad arbetet med anhörigstöd innebär, innan ett slutligt samverkansavtal tecknas med kommunen. Även utbildningar för de volontärer togs upp i avtalet, för att säkerställa att kretsen använder volontärer som har adekvat utbildning för uppdraget. För kretsen är det oerhört viktigt att de volontärer som ska arbeta med anhörigstöd är väl rustade för uppdraget.

En kartläggning över lämpliga kanaler för att marknadsföra anhörigstödet har påbörjats och där samverkar vi med kommunen.

En workshop med kretsens styrelse och andra intresserade diskuteras med nationella verksamhetsutvecklaren. Det är viktigt att en ny verksamhet förankras och levandegörs inom kretsen för att väcka intresset. Styrelsen måste också fatta beslut om att starta en ny verksamhet. Då det är styrelsen som kan upprätta och är ytterst ansvarig för verksamheten och samverkan.

Med skärpta restriktioner har starten för anhöriggrupper som kretsen ska arbeta med blivit uppskjuten till hösten. Därav har även rekrytering och utbildning skjutits upp. Till dess ser vi över extra utbildningsbehov, kravspecifikationer för volontärer som ska bli samtalsledare och planerar rekryteringen.

Vilka lärdomar fick vi?

För att kunna rekrytera rätt volontärer för uppdraget, är det viktigt att parterna, kretsen och kommunen vet vilket behovet är. Bra att göra en kravspecifikation av en samtalsledare innan rekryteringen påbörjas. Den första specifikationen var hos oss lite vag och vi hade kunnat hamna helt fel.

Det är lätt att bli ivrig när något nytt projekt ska starta upp. Viktigt att lägga tid på samverkansavtalet för att säkerställa att ingenting faller mellan stolarna.

Det är också viktigt att ta höjd för att det tar tid att rekrytera och utbilda samtalsledare. Därför är det bra att avsätta tillräckligt med tid för detta, så att en grupp inte sätts igång innan allt är på plats.

Det är bra att samverka med andra kretsar för att ta del av deras erfarenheter, tips och tricks. Det är också bra att delta i de månatliga nationella nätverksträffarna som anordnas av nationella verksamhetsutvecklaren för att lära sig mera.

Att sätta sig in i vad åtagandet innebär, både kortsiktigt och långsiktigt, är en avgörande faktor. Det går inte att ha volontärer och samtalsledare som var och varannan gång inte kan komma.

Tänk igenom olika alternativ till att genomföra anhörigstödet och värdera om parterna verkligen klarar av att genomföra det. Det fanns i början en tanke på att ha digitala samtalsgrupper, men volontärerna var inte rustade för detta. Inte heller var det något kommunen önskade sig.

Diskutera de olika alternativen med kommunen och säkerställ att båda parterna pratar om samma sak och är överens.

Tänk efter före och förankra med kommun, kretsstyrelse och volontärerna.

Örebro

Vad gjorde vi

År 1999 anställde Örebro kommun en projektledare som hade i uppdrag att träffa olika föreningar för att skapa samverkan och där bland annat Rödakorskretsen kontaktades. Kretsen var mycket intresserad av att samarbeta och vara med och starta ett bra anhörigstöd.

En volontärsamordnare utsågs från kretsen som hjälpte till att hitta volontärer som ville delta i projektet. Många personer blev intresserade och även tjänstepersoner från Örebro kommun blev engagerade i att starta ett bra anhörigstöd. De personer som var intresserad att bli volontärer och ha uppdraget som samtalsledare fick en utbildning från Röda Korset centralt om anhörigstöd.

Hur gjorde vi?

Alla föreningar och kommunen frågade anhöriga vilka behov de hade av stöd. De två sakerna som var tydligast var att få träffa andra i liknande situation och få prata enskilt med någon.

De volontärer som anmält sig att delta i projektet bjöds in av kommunen för att tillsammans lägga upp program och innehåll för att starta anhöriggrupper. Parterna enades om att det skulle vara två samtalsledare till varje anhöriggrupp. Kommunen hade fått in namn på anhöriga som var intresserade av att delta i anhöriggrupper. Kretsen startade med en anhöriggrupp som hade närstående med demens.

Anhöriga tillsammans med en samtalsledare träffades varannan vecka under två timmar vid 6 tillfällen, med en kaffepaus. Detta upprepades i tre steg, 3x6 tillfällen. Träffarna hålls på

Anhörigcentrum som fick egna lokaler 2005 och som kommunen har. Dessa träffar och samtalsledare var mycket uppskattade.

Idag är det inte bara samtalsgrupper med anhöriga till demenssjuka. Det finns många flera grupper till exempel psykisk ohälsa, långvarigt sjuka, Parkinson sjuka. Vi startar samtalsgrupper beroende på efterfrågan.

Det framkom under samtalsgrupperna att anhöriga var trötta och behövde avlastning av något slag. Då sökte kretsen medel för friskvård för de anhöriga och det ledde till att kretsen söker pengar från Örebro kommun och Johanniterorden varje år. Med dessa pengar som vi får gör vi lite guldkant för anhöriga. till exempel fotvård, massage, pausmassage, lunch, fikastunder och SPA-upplevelser. All administration sköter Anhörigcentrum/kommunen. Vi har även samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan som utbildar samtalsledarna och använder deras material som samtalsledarna har hjälp av. Studieförbundet Vuxenskolas material påminner mycket om det material som Röda Korset har tagit fram.

Röda Korsgruppen och Anhörigcentrum bjuder in samtalsledarna två gånger per termin för samvaro och stämmer av hur samtalsledaren har det i sina grupper.

Vilka lärdomar?

Vi tror på samverkan! Utan kommunen som är så positiva till Röda Korset skulle vi inte ha kommit så långt som vi är idag. Vi tre: Röda Korset, Örebro kommun och Studieförbundet Vuxenskolan har ett suveränt samarbete!

Lund

Vad gjorde vi?

Kommunens anhörigcenter och Lunds rödakorsgrupp har haft samverkan sedan 2009. Vi har haft olika typer av anhöriggrupper, vissa med fokus på kunskapsförmedling, andra har varit rena samtalsgrupper och en del har varit både och.

Vi har haft olika inriktning på våra grupper. Vi har bland annat haft grupper för anhöriga till personer med demenssjukdom, andra neurologiska sjukdomar och psykisk ohälsa. Vi har också haft grupper för föräldrar till vuxna barn med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. När det gäller anhöriggrupper med inriktning på demenssjukdomar, så samverkar Lunds rödakorsgrupp numera med kommunens demensteam.

Vi har dessutom haft samtalsgrupp för anhöriga med bakgrund i ett annat land. Detta var något nytt som vi erbjöd. Alla anhöriga i gruppen hade olika bakgrund i olika länder. De hade hittat olika sätt att tillgodose sina gamla föräldrars behov av vård och omsorg. Vi upplevde att de tyckte att det var givande att få höra de andras berättelser och att det var möjligt att hitta olika lösningar på samma typ av problem.

Hur gjorde vi?

Det finns en tydlig ansvarsfördelning, där anhörigcenter har huvudansvaret. När vi har grupper tillsammans, så använder vi oss av anhörigcenters lokaler.

Personal från anhörigcenter organiserar och bjuder in till anhöriggrupperna. En anställd från anhörigcenter leder gruppen, men en volontär från Lundakretsen finns med redan från början. Gruppen träffas under ett från början bestämt antal gånger, ca 1,5 timme vid varje tillfälle. Innan gruppen avslutas, erbjuds man att fortsätta tillsammans med två volontärer från Röda Korset, varav den ene har varit med sedan start. Det är vanligt med fortsättningsgrupper, där man dock träffas mera sällan, max en gång/månad.

Vi har utarbetat etiska riktlinjer, vars huvudsyfte är att anhöriga ska känna sig trygga i gruppen. Tystnadslöfte är grundläggande – det som sägs i gruppen ska stanna i gruppen. Deltagarna ska visa varandra ömsesidig respekt, där alla ska ges möjlighet att komma till tals. Man ska i möjligaste mån delta vid varje tillfälle.

Om personalen från anhörigcenter får förhinder, så ställs detta grupptillfälle in.

Under det senaste året har vi inte kunnat ha fysiska samtalsgrupper och samverkansträffar.

Kommunens anhörigstöd har bestått mycket av stödsamtal via telefon och de digitala mötena har blivit allt fler. Överhuvudtaget har det blivit mer digitalt anhörigstöd. Anhörigcenters program har under hösten 2020 och våren 2021 varit helt digitala. De fysiska samtalsgrupperna har satts på paus och ersatts med erbjudande om att delta i digitala grupper. Volontärerna från Röda Korset har dock inte deltagit i några digitala grupper.

Till följd av detta har det tillkommit några utmaningar, som till exempel hur vi lockar anhöriga som är digitalt ovana och kanske lite skeptiska till att våga prova det digitala anhörigstödet. Frågan är också vad vi kan erbjuda de anhöriga som inte alls är digitala så att även de kan få stöd. Att anhörigcenter och Lunds rödakorskrets samarbetar kring dessa utmaningar tycker vi känns särskilt angeläget.

Vilka lärdomar fick vi?

De lärdomar vi har dragit är att det inte alltid behöver vara homogena grupper, det vill säga att det handlar om samma diagnos. Oftast hittar de anhöriga gemensamma nämnare som de kan prata om. Känslorna är ofta desamma, oavsett diagnos.

Det krävs kompetens och erfarenhet för att kunna leda en samtalsgrupp. Viktigt att vara ”personlig men inte privat.”

Skriftligt samverkansavtal är något som är bra att ha och som vi har arbetat med under årens lopp här i Lund. Nu verkar det som om vi kommer att få till stånd ett skriftligt samverkansavtal mellan Lunds kommun och Lunds rödakorskrets.

Möjligheterna för Röda Korset att på egen hand erbjuda anhörigstödsgrupper är begränsade. Vi ser en ömsesidig nytta med att samverka och att 1 + 1 faktiskt kan bli 3. Det är en win win situation för oss alla!

Danderyd

Vad gjorde vi

Vi, Danderyds kommun, samverkar med många volontärer från olika organisationer där Röda Korset är en av dessa. I och med pandemin blev ju alla fysiska möten inställda från mars 2020. De fysiska mötena som blev inställda var samtal, gruppsamtal med anhöriga och uppföljningsmöten med de volontärer som vi brukar ha en gång i månaden.

Livet behöver ju ändå fortsätta och vi testade då telefon- och digitalt anhörigstöd. Telefonsamtal med de anhöriga blev ju mycket längre och innehållet blev tyngre och handlade bland annat om oro och rädsla. Vi har väldigt nära samarbete med våra volontärer och även dom fick dessa längre och tyngre samtalen. Därför är det väldigt viktigt att vi samarbetar noga för att fånga upp anhöriga.

När vi skulle starta upp digitalt anhörigstöd hade vi ingen aning hur vi skulle göra, vilken plattform vi skulle använda och hade inte stor digital kompetens men vi skulle ju arbeta hemifrån och behövde starta digitala grupper.

Hur gjorde vi

I de digitala samtalsgrupperna var det viktigt att volontärer var med i gruppen även om det var digitalt.

Vi hade alltid med två volontärer i varje samtalsgrupp för om samtalsledaren inte är med eller någon utav dom andra inte med så är det viktigt att samtalsgruppen ändå får träffas. Vi har faktiskt fortsatt precis som vanligt fast gruppsamtalen har varit på datorn, skrivplatta eller i mobilerna. Efter ett tag tyckte de anhöriga att det blev lite konstigt det här med att vi bara hade samtalsgrupper. Då startade vi utifrån anhörigas egen vilja ett kapprum/digitala kafferummet. Kapprum/digitala kafferummet menas att samtalsledaren öppnar länken en halvtimme innan själva gruppsamtalet börjar och lämnar sedan mötet. Detta för att de anhöriga ska kunna prata om vad de vill, deltagande är frivilligt. I dessa Kapprum/digitala kafferummet är oftast volontärerna med i som stöd.

Vilka lärdomar fick vi

Vi har märkt att under den här tiden med digitala samtalsgrupper är att tjänstepersonal och volontärer har kommit varandra ännu närmare och samarbetet har stärkts fast vi har suttit digitalt. Innan hade vi socialkontoret som mötesplats och träffades en gång i veckan.

Vi har märkt att det är väldigt viktigt under gruppsamtalen att vi ser de anhöriga som vi pratar med. Telefonsamtal kan bli väldigt svårt att tolka hur den anhörige mår egentligen och därför har vi försökt och träffas antingen via zoom eller faceTime.

Ibland kan det här med att sitta framför en skärm upplevas ensamt som att det inte är någon som lyssnar, undrar om folk har gått och lagt sig eller gått och kokat kaffe. Men att inte känna detta har vi övat på mycket under detta år både hos tjänstepersoner, volontärer och anhöriga. Vårt motto har varit att: vi måste försöka och vi lyckades.

När pandemin är över och vi kan träffas fysisk kommer ändå vissa saker fortsätta vara digitalt till exempel vuxna barngrupperna. Då de är på kvällstid och vi kan få med anhöriga som inte kan komma till en fysisk mötesplats.

Ett tips om tystnadsloftet är att när vi har samtalsgrupper så tänder vi ett ljus vare sig det är sommar, vinter eller digitalt. Medan ljuset är tänd så stannar allt som sägs i rummet eller i det digitala rummet. När ljuset släcks så får anhöriga prata om de vill men det som anhöriga pratar om när ljuset är tänd som är det anhöriga inte får föra vidare.

Landskrona

Vad gjorde vi

Vi, Landskrona kommun, har ett projekt som ligger i startgroparna som heter måltidsvän och kommer att starta när pandemirestriktionerna lättar. Projektet går ut på att volontärer träffar seniorer eller en person som känner sig ensam genom att äta lunch ihop. Tanken är att deltagarna ska träffas på en av stadens två träffpunkter i Landskrona som serverar lunch. Lunch kostnaden kommer Landskrona stå för. Syftet med måltidsvän är att maten blir godare att äta i sällskap och att bryta eller förebygga ensamhet och isolering.

Hur gjorde vi

Vi har gått ut och sökt volontärer i sociala medier och olika arenor runt omkring i Landskrona. Vi försöker att föra fram informationen om måltidsvän och det visar sig att intresset är väldigt stort bland volontärer. De som kan bli måltidsvän ska vara över 18 år och personerna förbinder sig inte till något utan kan delta när det passar. Projektet parar ihop måltidsvännen med en person som vill ha lunchsällskap och sedan träffas personerna på en av stadens träffpunkter. Vi arbetar även med att identifiera personerna som önskar detta matsällskap alltså önskar att få en måltidsvän.

Vilka lärdomar fick vi

Ett bra förarbete underlättar och det finns ett stort intresse att bli matvän.

Bilaga 2 – Samverkansmall

Samarbetsavtal

1 Parter

Krets: (nedan Kretsen)
Organisationsnummer:
Adress:
Kontaktperson:

Kommun/Organisation:
Adress:
Kontaktperson:

2 Bakgrund

Här beskrivs samarbetet i korthet (syfte m.m.)

Genom detta Avtal uppstår inte något anställningsliknande förhållande, utan syftet är att reglera samarbetet mellan Svenska Röda Korsets frivilliga och Kommunen/Organisation.

3 Uppdragsbeskrivning

Här beskrivs vad Kretsen åtar sig genom avtalet. Här kan t ex svar finnas på följande frågor:

Vem/vilka utför uppdraget?

I vilken omfattning ska uppdraget utföras?

Hur ska uppdraget utföras?

I detta uppdrag ingår inte.....

Detta avtal syftar inte till att Kretsen och dess frivilliga ska ersätta/träda in i verksamheter som faller under Kommunens åtaganden.

4 Kommunens åtaganden/Annan organisation

I vissa fall kanske kommunen har vissa åtaganden, t ex tillhandahålla öppettider för lokaler, öppning/stängning av lokaler eller andra utrymmen, eller annan information till Kretsens frivilliga.

5 Frivilligpolicy

Svenska Röda Korsets frivilligverksamhet har sin utgångspunkt i Frivilligpolicyn, vilken antagits av Röda Korsets Centralstyrelse. Hela Frivilligpolicyn finns att läsa på Rednet, i kunskapsbanken: <https://kunskapsbanken.rodakorset.se/hc/sv/articles/360003203358-Frivilligpolicy>. Samtliga frivilliga inom Röda Korset undertecknar en överenskommelse, vilken bl.a. innebär att den frivilliga avlägger ett tystnadslöfte. En kopia på denna överenskommelse kan lämnas till Kommunen vid förfrågan.

Detta Avtal innebär inte att den frivillige i sitt samarbete med Kommunen/Organisationen fransäger sig det som följer av Röda Korsets Frivilligpolicy.

6 Ekonomiska villkor

Här kan antecknas ev. ekonomiska villkor för utförande av uppdraget.

6 Avtalstid och uppföljning

Avtalet gäller i ett (1) år. I samband med avtalets upphörande ska Parterna göra en skriftlig uppföljning av verksamheten. Eventuella ändringar kan föras in och Avtalet kan därefter fortsätta löpa under ytterligare ett (1) år.

7 Uppsägning

Vardera Part äger rätt att säga upp Avtalet med en (1) månads uppsägningstid. Uppsägningen ska meddelas den andre Parten skriftligen.

Vardera Part äger rätt att säga upp Avtalet med omedelbar verkan om den andra Parten väsentligen åsidosätter sina åtaganden enligt detta Avtal eller agerar på annat sätt agerar otillbörligt mot den andra Parten.

8 Ändringar och tillägg

Samtliga ändringar och tillägg till detta Avtal ska upprättas skriftligen och godkännas av båda Parter.

Detta Avtal upprättas i två (2) exemplar, varav Parterna tagit varsitt.

Ort och datum

Ort och datum

Behörig tecknare för Svenska Röda Korset

Kommunen/Organisation